

E-hääletamise kesksüsteem

Sven Heiberg
Tallinn

11.07.2013

CYBERNETICA

Elektroonilise hääletamise kesksüsteem

- ⊙ Elektroonilise hääletamise kesksüsteem on valimiste, kui suurema süsteemi komponent.
- ⊙ Elektroonilise hääletamise kesksüsteemi vastutusala on:
  - ⊙ Valija autentimine ning ringkonnale vastava kandidaatide nimekirja väljastamine
  - ⊙ Digitaalselt allkirjastatud hääle vastu võtmine, verifitseerimine ning talletamine
  - ⊙ Hääle kontrollimise võimaldamine
  - ⊙ Elektroonilise hääletamise tulemuse arvutamine talletatud hääle põhjal.
- ⊙ Süsteem ei tegele kandidaatide registreerimisega, paberhääletamisega, valimistulemuse arvutamisega, hääletamistulemuse visualiseerimisega etc.

Kesksüsteem ajas

⊙ Seadistusperiood

- ⊙ Tarkvara paigaldamine ja seadistamine
- ⊙ Valijate, kandidaatide ja ringkondade seadistamine

⊙ Hääletamisperiood

- ⊙ Kandidaatide nimekirjade väljastamine
- ⊙ Häälte vastu võtmine ja talletamine
- ⊙ Valijate nimekirjade uuendamine
- ⊙ Kontrollprotokolli rakendamine

⊙ Tühistamisperiood

- ⊙ E-hääletanute nimekirja koostamine
- ⊙ Tühistus/ennistusnimekirjad e rakendamine

⊙ Lugemisperiood

- ⊙ Häälte anonümiseerimine
- ⊙ Anonümiseeritud häälte lugemine

⊙ Lõpetamine

Arhitektuur

- ⊙ Valija komponendid
  - ⊙ Valijarakendus
  - ⊙ Kontrollrakendus
- ⊙ Kesksüsteemi komponendid
  - ⊙ HES – Häälteedastusserver
  - ⊙ HTS – Häältetalletusserver
  - ⊙ HLR –
Häältelugemisrakendus
- ⊙ Auditikomponendid
  - ⊙ Logianalüüs, tervikluse kontroll
- ⊙ Võtmehaldus HSM abil
- ⊙ Sisendandmed
  - ⊙ Kandidaatide nimekiri
  - ⊙ Valijate nimekiri
  - ⊙ Jaoskondade/ringkondade nimekiri
  - ⊙ Hääled
- ⊙ Tulemus
  - ⊙ E-hääletanute nimekiri
  - ⊙ Hääletamistulemus

Hääletamine

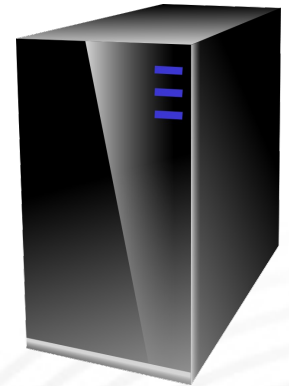
(1): ID-kaardiga autentimine

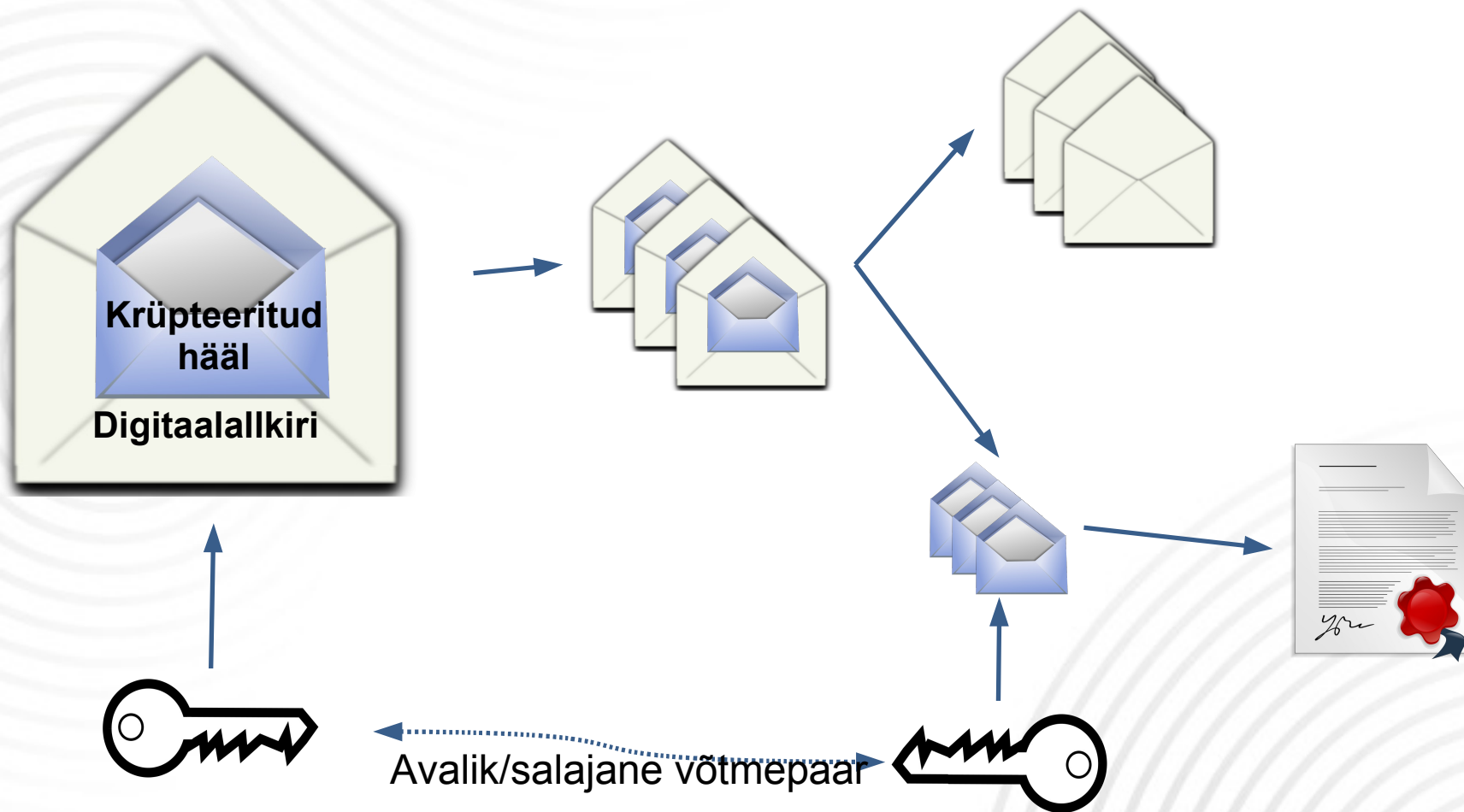
(2): Kandidaatide nimekiri

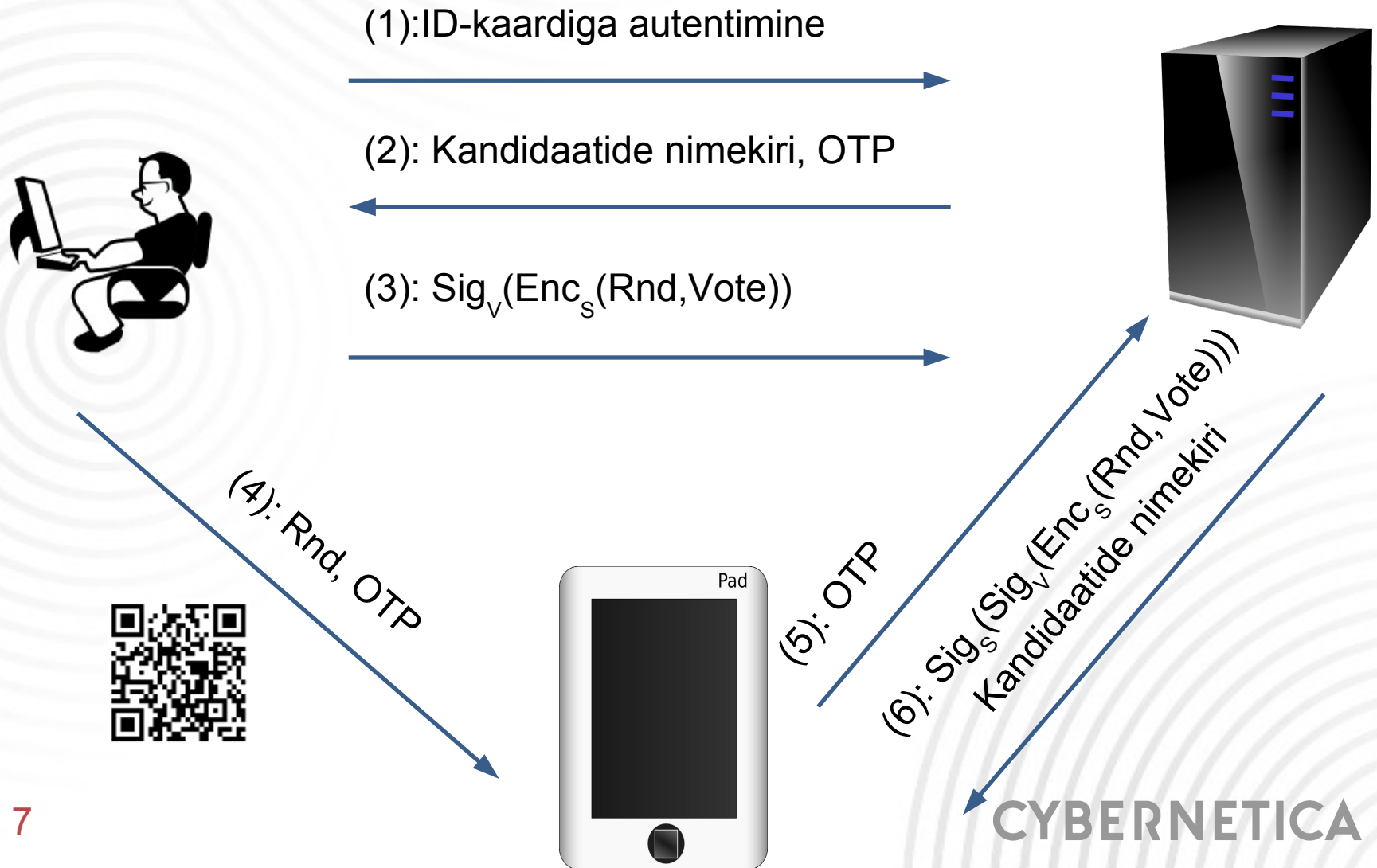
(3): $\text{Sig}_V(\text{Enc}_S(\text{Rnd}, \text{Vote}))$

Hääle salajasus

Laiendatud protokoll kontrollitavusega

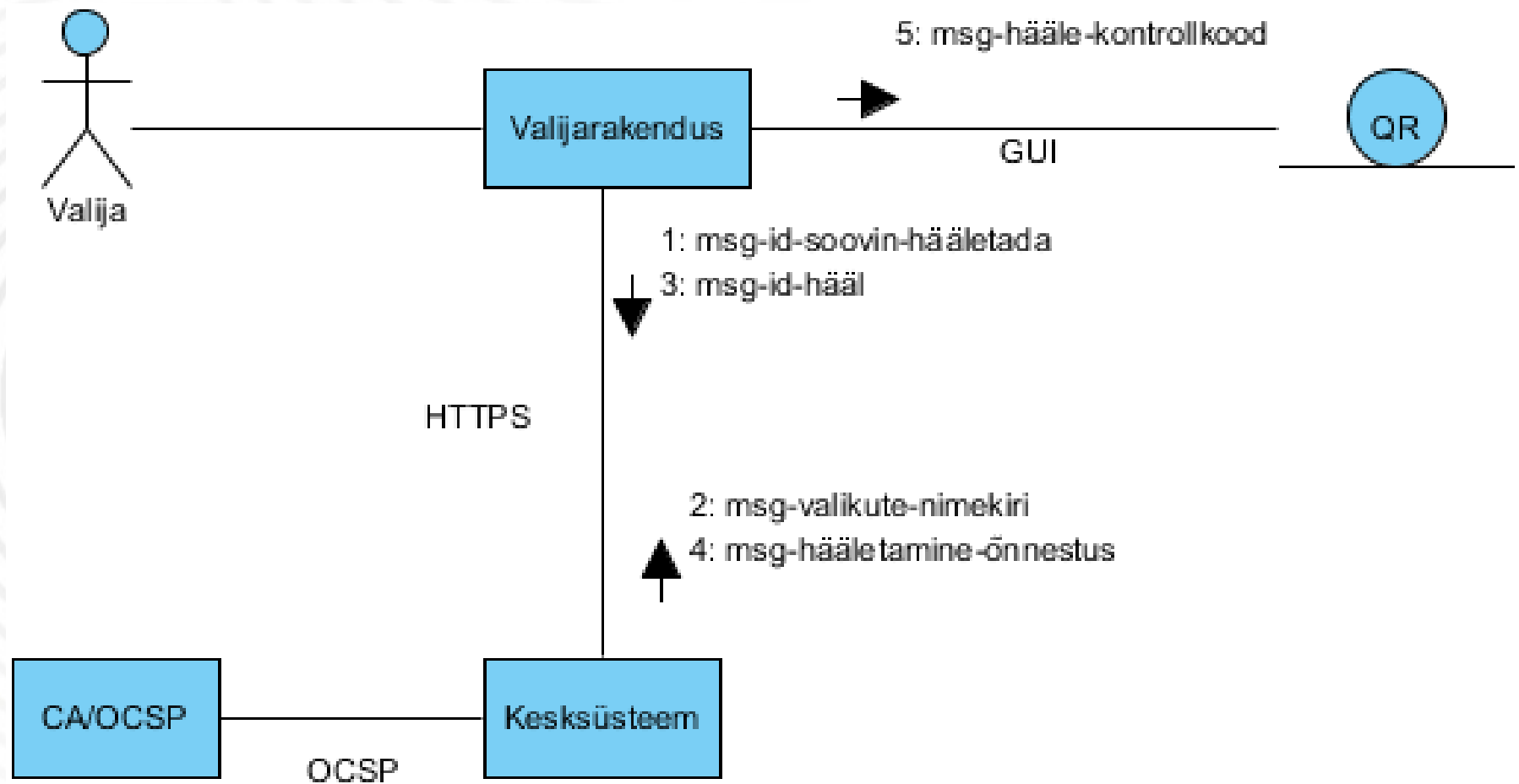

Protokollistik

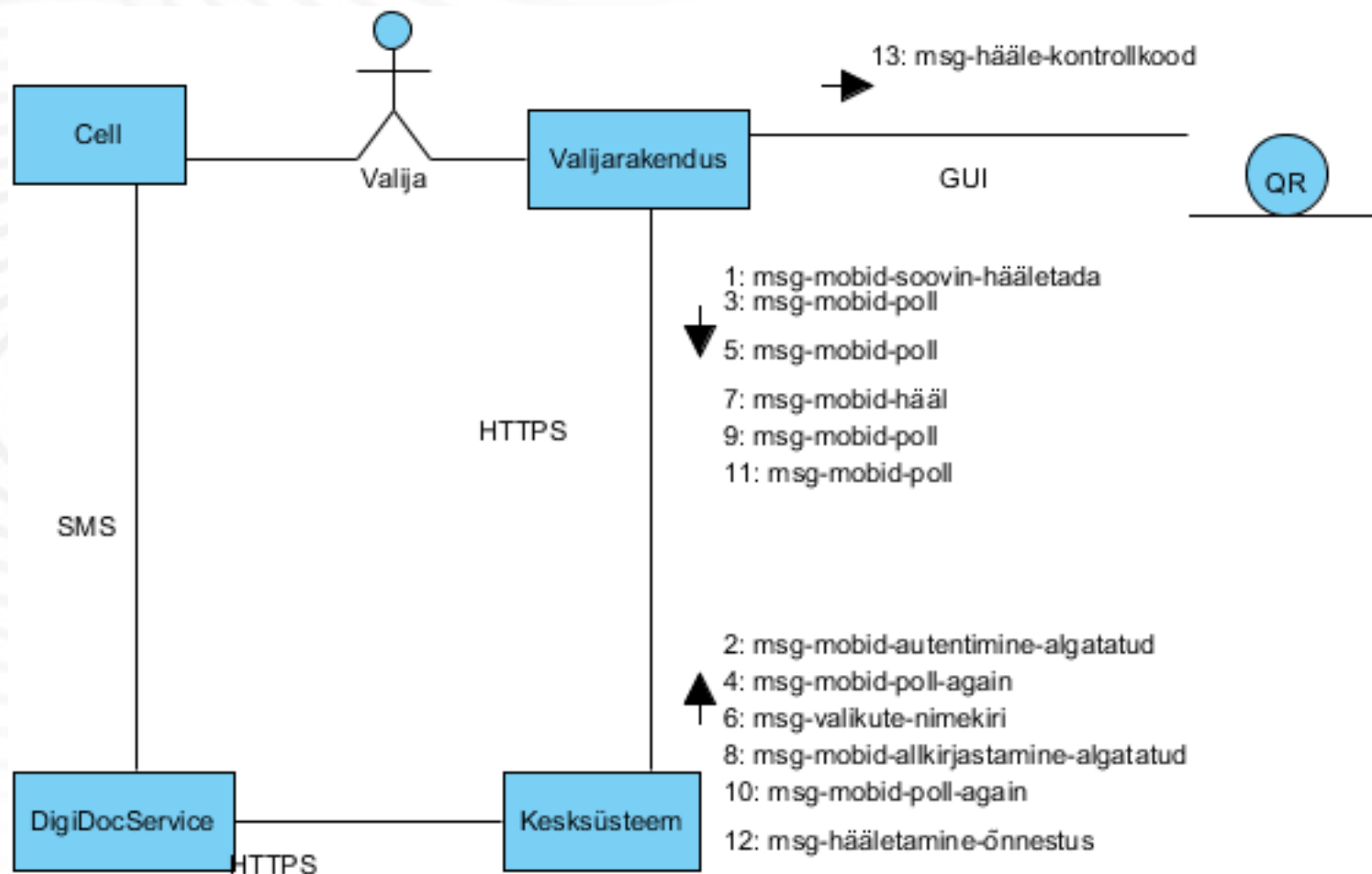
- ⊙ Ülddokument
  - ⊙ Hääle vorming, jaoskonnad/ringkonnad, ühised andmed
- ⊙ Hääletamisprotokoll
  - ⊙ ID-kaart, Mobiil-ID
- ⊙ Kontrollprotokoll
- ⊙ Siseprotokollid
  - ⊙ Sisendnimekirjade vorming, hääletamistulemus

Hääletamine ID-kaardiga

Hääletamine Mobiil-ID'ga

Hääle olekud

Hääl läbib oma eluea jooksul kesksüsteemis erinevad olekud:

LOG1: vastvõetud hääled kujul: *aeg, hash(hääl), ringkond, valimisjaoskond, IK*

LOG2: tühistatud hääled kujul: *aeg, hash(hääl), ringkond, valimisjaoskond, IK, põhjus*

LOG3: lugemisesse läinud hääled kujul: *aeg, hash(hääl), ringkond, valimisjaoskond, IK*

LOG4: kehtetud sedelid – vale kandidaadi nr. kujul: *aeg, hash(hääl), ringkond*

LOG5: arvestatud hääled kujul: *aeg, hash(hääl), ringkond*

Auditikomponendi kontrollida peale häälte lugemist

Lähtekood

- ⊙ Debian Wheezy
- ⊙ Python, C++
- ⊙ CGI liidesed
- ⊙ Ühiskomponendid
- ⊙ Allkirjakomponent
- ⊙ Administraatori komponent
- ⊙ HES
- ⊙ HTS
- ⊙ HLR

Küsimused? sven.heiberg@cyber.ee

CYBERNETICA